

Briselē, 2022. gada 30. maijā
(OR. fr)

9227/1/22
REV 1

Starpiestāžu lieta:
2021/0414(COD)

SOC 271
EMPL 170
MI 401
DATAPROTECT 160

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	14450/21 - COM(2021) 762 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI par darba nosacījumu uzlabošanu platformu darbā - <i>progresu ziņojums</i>

I. IEVADS

1. Komisija 2021. gada 9. decembrī pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par darba nosacījumu uzlabošanu platformu darbā. Šīs direktīvas mērķis ir dot iespēju pareizi noteikt nodarbinātības statusu, nodrošināt algoritmiskās pārvaldības godīgumu, pārredzamību un pārskatatbildību platformu darbā, nodrošināt pārredzamību, izsekojamību un zināšanas par norisēm platformu darbā un uzlabot atbilstību noteikumiem, kas piemērojami visām personām, kuras veic platformu darbu.

2. Lielākā daļa delegāciju principā puda gandarījumu par priekšlikumu, uzsverot, ka ir vajadzīgs laiks, lai izvērtētu visas priekšlikuma sekas.

Francijas prezidentūras laikā Sociālu jautājumu darba grupa tikās 2022. gada 17. janvārī, 8. februārī, 3. martā, 4., 5. un 28. aprīlī, 10. un 24. maijā. Darba grupa izstrādāja priekšlikuma teksta pirmā lasījuma galīgo redakciju, kas ļāva sagatavot sākotnējo kompromisa tekstu, pamatojoties uz prezidentvalsts sagatavotu anketu par pirmajām divām nodaļām. Panāktais progress ir apkopots turpmāk II iedaļā.

Šobrīd visas delegācijas uztur spēkā vispārējas izpētes atrunas par tekstu.

Dānija un Nīderlande saglabā parlamentārās izpētes atrunas.

Eiropas Parlaments vēl nav sniedzis savu nostāju pirmajā lasījumā.

Pamatojoties uz ierosināto juridisko pamatu, proti, Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 153. panta 2. punkta b) apakšpunktu saistībā ar 153. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 16. panta 2. punktu, Padomei ir jārīkojas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru kopā ar Eiropas Parlamentu.

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) 2022. gada 2. februārī sniedza oficiālus komentārus par minēto priekšlikumu.

II. PADOMES DARBS FRANCIJAS PREZIDENTŪRAS LAIKĀ

Sociālu jautājumu darba grupa priekšlikumu sāka izskatīt Slovēnijas prezidentūras laikā 2021. gada 13. decembrī, dažas dienas pēc tā publicēšanas. Šajā sakarā Komisija nāca klajā ar direktīvas priekšlikumu, un delegācijām bija iespēja izteikt vispārējas sākotnējas piezīmes.

Prezidentvalsts Francija 2021. gada 22. decembrī delegācijām nosūtīja anketu par ietekmes novērtējumu. Uz to atbildēja 25 dalībvalstis. Ietekmes novērtējums tika rūpīgi analizēts un apspriests Sociālu jautājumu darba grupas locekļu neformālajā videokonferencē 2022. gada 8. februārī. Prezidentvalsts sagatavotais šā novērtējuma kopsavilkums ir izklāstīts dokumentā 9227/1/22 REV 1 ADD 1.

Pirmajā lasījumā, kas notika 17. janvāra, 3. marta un 4. aprīļa sanāksmēs, tika uzdoti vairāki jautājumi, kuru mērķis bija labāk izprast tekstu un kā to interpretēt, jo īpaši attiecībā uz 4. un 5. pantu. Komisija 5. aprīļa sanāksmē konkrēti precizēja nodarbinātības juridisko prezumpciju un tās atspēkošanu.

Ņemot vērā Komisijas sniegtos paskaidrojumus un delegāciju izteiktos lūgumus sniegt precizējumus, prezidentvalsts 2022. gada 12. aprīlī iesniedza prezidentvalsts piezīmi anketas veidā, kuras mērķis ir apkopot delegāciju lūgtās norādes, lai izstrādātu pirmo kompromisa tekstu par I un II nodaļu ar galveno mērķi precizēt tekstu. Šis solis bija būtisks, lai nodrošinātu gan vienotu izpratni par tekstu, gan lai delegācijas varētu paust nostāju par vissarežģītākajiem jautājumiem.

Sociālu jautājumu darba grupas 28. aprīļa un 10. maija sanāksmes bija veltītas delegāciju atbildēm, kas ļāva prezidentvalstij 2022. gada 19. maijā publicēt kompromisa tekstu ¹ par I un II nodaļu un to apsvērumiem, ko darba grupa apsprieda 24. maijā.

¹ ST 8584/22.

III. GALVENIE DARBA GRUPAS LĪMENĪ APSPRIESTIE JAUTĀJUMI

Darbības joma un mērķis

Tā kā daudzas delegācijas pauda vēlmi, lai tekstā būtu labāk atspoguļots juridiskais pamats, uz kura tas ir balstīts, 1. pants ir pārstrukturēts tā, lai izklāstītu darbības jomu attiecībā uz tā divkāršo juridisko pamatu.

Prezidentvalsts ir arī centusies sniegt lielāku skaidrību par mērķiem un līdzekļiem, kā to sasniegt, 1. panta otrajā daļā. Tas jo īpaši izriet no daudziem lūgumiem sniegt paskaidrojumus par teksta piemērošanu darbiniekiem (pamatojoties uz 153. panta 1. punkta b) apakšpunktu) un pašnodarbinātām personām (pamatojoties uz LESD 16. pantu).

Turklāt tas pats mēģinājums precizēt juridisko pamatu tika īstenots apsvērumos.

Definīcijas

Tā kā jēdziens "komercpakalpojums" ir ticis apspriests daudzās debatēs, it īpaši tāpēc, ka tas nav definēts Savienības tiesībās, ir ierosināts atgriezties pie jēdziena "pakalpojums". 2. pantā, tāpat kā 18. apsvērumā, arī ir precizēts, kāda veida platformas ir izslēgtas no darbības jomas ("*resell goods or services, or those who provide a service that is of a non profit making nature*"), pēc tam, kad dažas dalībvalstis to ir lūgušas.

Juridiskā prezumpcija

Tā kā lielākajai daļai delegāciju nav skaidras un izteiktas nostājas par kritērijiem, to skaits, raksturs un robežvērtība nav būtiski mainīti.

Tomēr prezidentvalsts ir ierosinājusi delegācijām ieviest papildu koncepciju, lai atsauktos uz subordinācijas saikni, kas novestu pie nodarbinātības, koncentrējoties ne tikai uz "*control of the performance of work*", kā tas ir Komisijas priekšlikuma gadījumā, bet vairāk uz "*restriction of freedom, including through sanctions, to organise one's work and control its execution*". Brīvības ierobežojuma jēdziens ir atvasināts no d) kritērija un ieviests ievadā, lai to vispārīgāk piemērotu visiem kritērijiem un labāk aptvertu noteiktus kritērijus, it īpaši a) apakšpunktu.

Turklāt vārds "*effectively*" dažos kritērijos ir aizstāts ar "*de facto*" un iekļauts 2. punkta ievaddaļā, lai vispārīgāk atspoguļotu faktu pārākuma principu.

Visbeidzot, 3. punktā jaunā formulējuma mērķis ir precizēt dalībvalstīm piešķirto rīcības brīvību piemērot nodarbinātības prezumpciju ārpus administratīvā vai tiesas procesa, kurā tiek apstrīdēts darba attiecību statuss, un gadījumos, kad līgumiskās attiecības acīmredzami nav darba attiecības saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi.

Prezumpcijas atspēkošana

Šā panta grozījumu mērķis bija ņemt vērā Komisijas sniegtos paskaidrojumus un panākt kopīgu izpratni ar visām delegācijām. Pēc būtības grozījumi ļāva sagatavot būtiskākus grozījumu pieprasījumus attiecībā uz dalībvalstu kompetenci saistībā ar apturošas iedarbības neesamību.

Jautājums par pierādīšanas pienākumu un platformu lomu tika sīkāk izklāstīts arī 28. apsvērumā.

Algoritmiskā pārvaldība, platformu darba pārredzamība, tiesiskā aizsardzība un piemērošanas nodrošināšana

Diskusijās par III, IV un V nodaļas pantiem (6. līdz 19. pants) galvenā uzmanība tika pievērsta šādiem elementiem:

- delegācijas jo īpaši lūdza precizēt saikni ar citiem Eiropas aktiem, tostarp "*Platform-to-business*" regulu, VDAR un Mākslīgā intelekta (MI) regulas projektu, un šīs nodaļas noteikumu piemērošanu platformu darbiniekiem atkarībā no viņu statusa;
- delegācijas komentēja 11. panta darbības jomu un mērķi attiecībā uz deklarāciju par platformu darbu. Tās arī lūdza sniegt papildu precizējumus par to, cik bieži un kādā kārtībā tiek darīta pieejama konkrēta informācija (12. pants);
- delegācijas jautāja Komisijai par dažu pantu (jo īpaši 10., 13. un 18. panta) piemērošanu pašnodarbinātām personām.

IV. NOBEIGUMS

Ir gūti jūtami panākumi priekšlikuma tehniskajā izskatīšanā un savstarpējā sapratnē par direktīvas darbības sekām. Ir pabeigts visa teksta pirmais lasījums. Prezidentvalsts Francija veltīja laiku, kas vajadzīgs, lai apspriestu pantus, dodot delegācijām iespēju uzdot savus jautājumus, tostarp rakstiski pirms Sociālu jautājumu darba grupas sanāksmēm. Pamatojoties uz Komisijas sniegtajiem paskaidrojumiem un dalībvalstu komentāriem, prezidentvalsts Francija varēja sagatavot pirmo kompromisa tekstu, kura galvenais mērķis bija tehniski precizēt tekstu, aptverot tikai I un II nodaļu un saistītos apsvērumus, un delegācijas to atzina par labu pirmo pamatu sarunām. Ir nepieciešams papildu tehniskais darbs un diskusijas, pirms uzsākt apspriedes nolūkā panākt vispārēju pieeju.
